

Рудень О. В.
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ

У статті розглянуто види договірних відносин у сфері використання та охорони водних об'єктів, новели законодавства та проблеми правового регулювання цих відносин.

Ключові слова: договір, договір оренди водного об'єкта, басейнова угода, сервітут.

Відповідно до статті 13 Конституції України земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності Українського народу. Від імені Українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених цією Конституцією. Крім того, в преамбулі Водного кодексу України [1] визначено, що усі води (водні об'єкти) на території України є національним надбанням народу України, однією з природних основ його економічного розвитку і соціального добробуту. Однак, правове регулювання відносин в сфері використання та охорони водних об'єктів не повністю забезпечує належне використання та охорону таких об'єктів, а практика свідчить про недостатність державного регулювання.

Правове регулювання використання та охорони водних об'єктів було предметом досліджень таких вчених як Андрейцев В. І., Шемшученко Ю. С., Кобецька Н. Р., Боголюбов С. О., Короткий Т. Р., Шульга М. В. Питанню публічно-правового характеру договірних відносин в сфері використання водних об'єктів присвятили свої дослідження вчені Гладка І. С., Дроваль О. М., Сіваков Д. О., Соколова А. К., Хаустов Д. В.

Зокрема, Сіваков Д. О. [15] дослідив дозвільні і договірні форми в галузі водокористування, специфіку договірних відносин в сфері водокористування, особливі види договорів водокористування. Гладка І. С., аналізуючи проблеми передачі водоймищ в оренду зазначила, що для координації дій усіх зацікавлених відомств з питання передачі водоймищ в оренду, необхідно прискорити підготовку документу для затвердження Кабінетом Міністрів України, який би регламентував передачу водоймищ в оренду, заборонити розробляти режим рибного господарства без оформлення оренди водоймищ [8, 52].

Досліджуючи питання особливостей правового регулювання публічно-правових договорів про надання водних об'єктів у користування на умовах оренди, Дроваль О. М. зазначив, що правовий режим користування водними об'єктами на умовах оренди слід вивчати в комплексі з режимом земель водного фонду, які можна назвати водно-земельними відносинами, що виступають єдиним комплексним об'єктом правової регламентації [9, 101].

Публічно-правовий характер договорів користування водними об'єктами підкреслюється і представниками адміністративно-правової науки, які вказують на те,

що зміст такого договору виходить за рамки суто цивільно-правових відносин [16, 9].

Водним законодавством врегульовані відносини щодо укладення договорів оренди водних об'єктів, водозабору та водовідведення на умовах спеціальних дозволів, договори на виконання умов дозволів (статті 47-51 Водного кодексу України від 6 червня 1995 року).

Пунктом 189 Національного плану дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава”, затвердженого Указом Президента України від 12 березня 2012 року № 187 [3], передбачено удосконалення регулювання у сфері рибного господарства шляхом внесення на розгляд Верховної Ради України проекту Закону України щодо вдосконалення законодавчого регулювання питань оренди водних об'єктів суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність у сфері рибного господарства та затвердження типових договорів оренди водних об'єктів та державних гідротехнічних споруд, передбачивши можливість їх використання для комунальних об'єктів.

Зацікавленість держави до удосконалення порядку оренди водних об'єктів зумовлена відсутністю правового регулювання взаємозв'язку між режимами використання самого водного об'єкту та земель водного фонду, що знаходяться під такими об'єктами, а також – типової форми використання водних об'єктів на умовах оренди. Такі висновки можна зробити з практики використання водних об'єктів, адже органами виконавчої влади та місцевого самоврядування передача в оренду водойм здійснюється за договором оренди земельних ділянок водного фонду, в яких не передбачається відповідальність за технічний стан гідроспоруд, проведення ремонтних робіт, дотримання належної якості води та додержанням гідрогеологічного стану територій в зоні впливу водного об'єкту на підтоплення населених пунктів та сільськогосподарських угідь. Внаслідок цього відбувається погіршення стану водного об'єкту та виникає небезпека виникнення надзвичайної ситуації, пов'язаної з незадовільним технічним станом гідроспоруд і можливого прориву гребель.

Відповідно до статті 51 Водного кодексу України в користування на умовах оренди водні об'єкти (їх частини) місцевого значення та ставки, що знаходяться в басейнах річок загальнодержавного значення, можуть надаватися водокористувачам лише для риборозведення, виробництва сільськогосподарської і промислової продукції, а також у лікувальних і оздоровчих цілях. При чому орендодавцями є: водних об'єктів (їх частин) місцевого значення – Рада міністрів Автономної Республіки Крим і обласні Ради; водних об'єктів загальнодержавного значення – Кабінет Міністрів України та місцеві державні адміністрації. Право водокористування на умовах оренди оформляється договором, погодженим з державними органами охорони навколишнього природного середовища та водного господарства. Умови, строки і збір за оренду водних об'єктів (їх частин) визначаються в договорі оренди за згодою сторін.

На місцевому рівні органи виконавчої влади намагалися вийти із ситуації, що склалась, шляхом врегулювання даного питання. Так, постановою Верховної Ради Автономної Республіки Крим 18 травня 2011 року № 388-6/11 “Про порядок надання в користування поверхневих водних об'єктів (їх частин) місцевого значення в

Автономній Республіці Крим на умовах оренди” [4], було затверджено Типовий договір оренди поверхневого водного об’єкта (його частини) місцевого значення в Автономній Республіці Крим. Однак він майже відразу був визнаний таким, що втратив чинність відповідно до постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим від 16 листопада 2011 року № 584-6/11 “Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Верховної Ради Автономної Республіки Крим” [5], у зв’язку з відсутністю повноважень на затвердження такої форми. Рішенням Волинської обласної ради від 13.05.2011 № 4/28 “Про внесення змін до Типового договору оренди водних об’єктів місцевого значення, затвердженого рішенням обласної ради від 07.03.2001 № 16/10 зі змінами, внесеними рішеннями обласної ради від 22.12.2005 № 24/13 та від 21.05.2008 № 19/32” [14] було затверджено в новій редакції Типовий договір оренди водних об’єктів місцевого значення. Про те він не є обов’язковим, а є лише рекомендаційним.

18 вересня 2012 року було прийнято Закон України “Про аквакультуру” [2], який набирає чинності з 1 липня 2013 року, яким, зокрема, передбачено викладення статті 51 Водного кодексу України в новій редакції та запровадження нового підходу до оренди водних об’єктів. Зокрема передбачено, що водні об’єкти надаються у користування за договором оренди земель водного фонду на земельних торгах у комплексі із земельною ділянкою. Водні об’єкти надаються у користування на умовах оренди органами, що здійснюють розпорядження земельними ділянками під водою (водним простором) згідно з повноваженнями, визначеними Земельним кодексом України, відповідно до договору оренди, погодженого з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері водного господарства.

Таким чином, для отримання водного об’єкта на умовах оренди необхідно спочатку укласти договір оренди земельної ділянки водного фонду за результатами проведення земельних торгів у порядку передбаченому главою 21 Земельного кодексу України.

В статті 51 Водного кодексу України в редакції Закону України, який набере чинності з 1 липня 2013 року, визначаються наступні вимоги до оренди водних об’єктів: у користування на умовах оренди для рибогосподарських потреб, культурно-оздоровчих, лікувальних, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, проведення науково-дослідних робіт можуть надаватися водосховища (крім водосховищ комплексного призначення), ставки, озера та замкнені природні водойми; не підлягають передачі у користування на умовах оренди для рибогосподарських потреб водні об’єкти, що: використовуються для питних потреб; розташовані в межах територій та об’єктів, що перебувають під охороною відповідно до Закону України “Про природно-заповідний фонд України”; надання водних об’єктів у користування на умовах оренди здійснюється за наявності паспорта водного об’єкта; водні об’єкти надаються в користування на умовах оренди без обмеження права загального водокористування, крім випадків, визначених законом; у межах населених пунктів забороняється обмеження будь-яких видів загального водокористування, крім випадків, визначених законом.

Статтею 51 Водного кодексу України в редакції Закону України, який набере чинності з 1 липня 2013 року передбачено, що типова форма договору оренди водних

об'єктів затверджується Кабінетом Міністрів України. Цією ж статтею визначені умови, які на нашу думку є істотними умови договору оренди водного об'єкта, а саме до таких відносимо: умови використання водних об'єктів; розмір орендної плати; строк дії договору оренди водних об'єктів; права та обов'язки орендаря: право орендаря дозволити іншим водокористувачам здійснювати спеціальне водокористування в порядку, встановленому цим Кодексом, зобов'язання щодо здійснення заходів з охорони та поліпшення екологічного стану водного об'єкта, експлуатації водосховищ та ставків відповідно до встановлених для них центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері водного господарства, режимів роботи, необхідність оформлення права користування гідротехнічними спорудами, заборона орендарю передавати право на оренду водного об'єкта іншим суб'єктам господарювання, обов'язки сплачувати оренду плати за водний об'єкт та орендну плати за земельну ділянку під цим об'єктом, обов'язок орендаря водного об'єкта передбачити місця для безоплатного забезпечення права громадян на загальне водокористування (купання, плавання на човнах, любительське і спортивне рибальство тощо); розірвання договору оренди у разі заборони загального водокористування водними об'єктами, наданими в користування на умовах оренди, та їх нецільового використання.

На нашу думку у договорі оренди водного об'єкта можуть зазначатися інші умови, зокрема, порядок страхування об'єкта оренди, проведення меліоративних робіт, порядок відшкодування витрат на здійснення заходів щодо охорони і поліпшення об'єкта оренди, а також обставини, що можуть вплинути на зміну або припинення дії договору оренди.

Статтею 51 Водного кодексу України в редакції Закону України, який набере чинності з 1 липня 2013 року, передбачена можливість надання частин рибогосподарських водних об'єктів, рибогосподарських технологічних водойм, акваторій (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України в користування для цілей аквакультури відповідно до Закону України "Про аквакультуру".

В статті 14 Закону України "Про аквакультуру" передбачені особливості умов здійснення аквакультури та надання рибогосподарського водного об'єкта (його частини), рибогосподарської технологічної водойми, акваторії (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, а також акваторії (водного простору) виключної (морської) економічної зони України в користування на умовах оренди для цілей аквакультури.

Відповідно до частини шостої цієї ж статті істотними умовами договору оренди частини рибогосподарського водного об'єкта, акваторії (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України, що визначаються за згодою сторін, є: об'єкт оренди; строк дії договору; орендна плата із зазначенням її розміру, індексації, форм платежу, строків, порядку внесення і перегляду та відповідальності за її несплату; умови використання частини рибогосподарського водного об'єкта, акваторії (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України; умови і строки передачі об'єкта оренди суб'єкту аквакультури; умови збереження

стану об'єкта оренди; умови повернення суб'єктом аквакультури об'єкта оренди; встановлені обмеження (обтяження) щодо використання об'єкта оренди; визначення сторони, яка несе ризик випадкового пошкодження або знищення об'єкта оренди чи його частини; відповідальність сторін.

Згідно зі статтею 14 Закону України "Про аквакультуру" у договорі оренди частини рибогосподарського водного об'єкта, акваторії (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України визначаються зобов'язання орендаря щодо здійснення ним заходів з охорони та недопущення погіршення екологічного стану рибогосподарського водного об'єкта, акваторії (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України, проведення меліоративних робіт тощо.

Враховуючи вищевикладене, можемо зазначити, що в типовій формі договору оренди водних об'єктів, яка повинна бути затверджена Кабінетом Міністрів України, необхідно визначити наступні умови використання водних об'єктів: розмір орендної плати; строк дії договору оренди водних об'єктів тощо. При цьому бажано, щоб істотні умови договору оренди водних об'єктів були перераховані в статті 51 Водного кодексу України, як це зроблено в статті 14 Закону України "Про аквакультуру" щодо договору оренди частини рибогосподарського водного об'єкта, акваторії (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України.

До прав орендодавця слід віднести: право здійснювати контроль за використанням та охороною водного об'єкта, який передано в оренду; право вимагати від орендаря: використовувати водний об'єкт згідно договору оренди; експлуатувати водний об'єкт відповідно до правил його експлуатації, встановленого режиму роботи; здійснювати спеціальне водокористування на підставі дозволу, виданого органами охорони навколишнього природного середовища; дотримуватися екологічної безпеки при користуванні водним об'єктом шляхом дотримання водного, земельного та природоохоронного законодавства, стандартів, норм та правил (ГДС), які стосуються використання водних об'єктів; зберігати його водність і охороняти від забруднення і засмічення; дотримуватися режиму, встановленого для водоохоронних зон, прибережних захисних смуг, зон санітарної охорони; утримувати в належному технічному та санітарному стані водний об'єкт, гідротехнічні та інші споруди; своєчасно вносити орендну плату тощо.

До обов'язків орендодавця слід віднести: обов'язок передати в оренду водний об'єкт у стані, що відповідає умовам договору оренди; не чинити дій, які перешкоджали б орендареві використовувати орендований водний об'єкт; при наданні водного об'єкта у користування на умовах оренди забезпечувати право третіх осіб на цей об'єкт відповідно до законодавства.

До прав орендаря потрібно віднести такі права: самостійно визначати напрями своєї господарської діяльності відповідно до призначення водного об'єкта та умов договору; дозволяти іншим водокористувачам здійснювати загальне та спеціальне водокористування в порядку, встановленому Водним кодексом України; за згодою орендодавця у встановленому законодавством порядку після екологічної експертизи

проектів здійснювати будівництво споруд, закладати багаторічні насадження на території прибережної захисної смуги; одержувати продукцію і доходи.

До обов'язків орендаря необхідно віднести наступні: виконувати зобов'язання відповідно до умов договору оренди; приступати до використання водного об'єкта в терміни, встановлені договором оренди, зареєстрованим в установленому законом порядку; інші обов'язки, які кореспондують з правом орендодавця.

Прийняття Закону України "Про аквакультуру" є досить важливим етапом в формуванні договірних відносин в сфері використання водних об'єктів, адже протягом десятиріч законодавство в цій сфері не змінювалося, хоча практика цього вимагала. Однак цей закон не заповнює повністю прогалини, які виникли в правовому регулюванні використання та охорони водних об'єктів. Так, існує позиція щодо запровадження басейного підходу до управління природокористуванням [12; 13], зокрема, в сфері використання водних об'єктів в Україні [6; 10].

Управління водними ресурсами річкового басейну має здійснюватися на основі басейнової угоди, яка є основним правовим документом і закріплює відносини договірних сторін. Такі угоди вже давно укладаються на практиці, хоча поки що не отримали закріплення на законодавчому рівні.

З метою реалізації Закону України "Про загальнодержавну програму розвитку водного господарства" від 17 січня 2002 року та Водного кодексу України щодо державного управління в галузі народного господарства, контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів за басейновим принципом, Одеським обласним управлінням водних ресурсів укладено три Угоди про взаємодію з питань забезпечення збалансованості використання, охорони і відтворення водних ресурсів з басейновими управліннями водних ресурсів річок Дністра, Південного Бугу та Дунаю [7].

Основними принципами взаємодії відповідно до цих угод є: чітка координація дій з питань управління в галузі використання, охорони та відтворення водних ресурсів; пріоритетність екологічної безпеки природокористування; узгодженість і збалансованість екологічної політики суб'єктів водокористування і водогосподарської діяльності; комплексне планування та здійснення природоохоронних заходів; регламентування господарської діяльності в зонах шкідливої дії води, особливо у межах водоохоронних зон та прибережних захисних смуг; оперативне та комплексне використання сил і засобів при виникненні надзвичайних ситуацій.

З метою виконання умов Угод, обласне управління водних ресурсів на першому етапі розробляє плани природоохоронних заходів у всіх басейнах річок та планує свою діяльність відповідно до басейнового принципу управління водними ресурсами. На виконання умов укладених Угод про співпрацю та з метою забезпечення впровадження басейнового принципу управління водними ресурсами, Одеське обласне управління водних ресурсів щомісячно та щоквартально надає басейновому управлінню водних ресурсів близько 25 інформацій (звітів) про якість водних ресурсів, обсяги їх використання, стан виконання природоохоронних заходів та інше.

Надана обласним управлінням водних ресурсів інформація забезпечує впровадження ефективного механізму використання, охорони і відтворення вод для реалізації стратегії державної водної політики, спрямованої на запобігання

виснаженню водних ресурсів в басейнах річок, на забезпечення організації виконання комплексу заходів, спрямованих на збереження та покращення якісного стану водних ресурсів, попередження і зменшення шкідливої дії вод, ефективного захисту від повеней, раціонального використання водних ресурсів для забезпечення населення та галузей національної економіки водними ресурсами в достатній кількості та необхідної якості у басейнах річок, відродження малих річок та впровадження першочергових заходів щодо створення та упорядкування водоохоронних зон і прибережних захисних смуг річок, пріоритетність екологічної безпеки природокористування, узгодженість і збалансованість екологічної політики суб'єктів водокористування і водогосподарської діяльності, комплексного планування та інше [7].

У Російській Федерації законодавство передбачає існування т. з. “водних сервітутів” (забору води, напування та прогону худоби, пересування човном тощо), у тому числі публічних, що за змістом практично співпадають із правом загального водокористування за законодавством України [11, 298]. На сьогодні даний договір не отримав належного закріплення в нормах водного законодавства, і говорити про його публічно-правову природу поки складно. Існують різні підходи до розгляду природи договору на підставі якого виникає право обмеженого користування. Деякі вчені відносять його до числа речових титулів, мотивуючи свою позицію тим, що право з такого сервітуту носить безстроковий характер і оформляє безпосереднє відношення особи до речі. Інші вчені, навпаки, вважають що водний сервітут не є речовим [16, 9].

Чинне законодавство України не визначає можливості встановлення водних сервітутів, хоча за аналогією із земельними сервітутами їх існування, можливо, покращило та розширило договірні конструкції використання водних об'єктів.

Враховуючи вищевикладене зазначимо, що законодавство України передбачає можливість укладення договорів оренди водних об'єктів, водозабору та водовідведення на умовах спеціальних дозволів, договорів на виконання умов дозволів. Порядок укладення договорів оренди водних об'єктів довгий час був не досконалим, що призводило до зловживань в цій сфері на практиці. З прийняттям Закону України “Про аквакультуру” порядок укладення таких договорів став більш чіткішим, разом з цим, для повної реалізації норм нового Закону необхідне прийняття ряду підзаконних нормативно-правових актів.

Договірні відносини в сфері охорони водних об'єктів – укладення басейнових угод і досі не передбачено в Водному кодексі України, хоча на практиці ці угоди укладаються. Тому пропонуємо внести відповідні зміни до Водного кодексу України.

Використані джерела:

1. Водний кодекс України від 6 червня 1995 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1995. – № 24. – Ст. 189.
2. Закон України “Про аквакультуру” від 18 вересня 2012 року // Офіційний вісник України від 26.10.2012. – 2012. – № 79. – Ст. 3193.
3. Національний план дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава”, затверджений Указом Президента України від 12 березня 2012 року № 187 // Офіційний вісник України. – 2012 р. – № 22. – Ст. 825.
4. Постановление Верховной Рады Автономной Республики Крым 18.05.2011 № 388-6/11 “О порядке предоставления в пользование поверхностных водных объектов (их частей) местного

- значения в Автономной Республике Крым на условиях аренды”// Сборник нормативно-правовых актов Автономной Республики Крым от 06.07.2011. – 2011 р. – № 5. – Ст. 398.
5. Постановление Верховной Рады Автономной Республики Крым 16 ноября 2011 года № 584-6/11 “О признании утратившими силу некоторых постановлений Верховной Рады Автономной Республики Крым” Сборник нормативно-правовых актов Автономной Республики Крым от 29.12.2011. – 2011 р. – № 11. – Ст. 839.
  6. *Алієв В. К.* Концептуальні основи басейнового принципу управління водними ресурсами річки Західний Буг // Гідрологія, гідрохімія і гідро екологія: науковий збірник / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. Географічний ф-т. Кафедра гідрології і гідрохімії. – Київ, 2005. – Т. 7. – С. 49-54.
  7. Басейновый принцип управління водними ресурсами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.watermd.od.ua/index.php?mod=news&act=show&id=395>.
  8. *Гладка І. С.* Проблеми передачі водоймищ в оренду / І. Гладка // Водне господарство України. – 2005. – № 4. – С. 51-53.
  9. *Дроваль О. М.* Особливості правового регулювання публічно-правових договорів про надання водних ресурсів у користування на умовах оренди / О. М. Дроваль // Проблеми законності. – 2008. – Вип. 93. – С. 100-106.
  10. *Дубняк С. С.* Становлення басейнового принципу управління водними ресурсами України на основі екосистемних підходів / С. С. Дубняк, С. А. Дубняк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету / Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2005. – Біологія; № 3; Спецвип.: Гідроекологія. – С. 143-145.
  11. Земельное право. Учебник для вузов. Руководитель авторского коллектива и ответственный редактор С. А. Боголюбов. – М. : Норма-Инфра, 1999. – С. 298.
  12. Наукові основи басейнового управління природними ресурсами: (на прикладі річки Гнила Липа): наукова монографія / Приходько М. М., Приходько Н. Ф., Пісоцький В. П., Фреїк Б. М. та ін. ; МОНУ; Івано-Франківський нац. техн. ун-т нафти і газу; Мін-во охорони навкол. природ. середовища України та ін. ; за ред. М. М. Приходька. – Івано-Франківськ, 2006. – 270 с.
  13. *Паламарчук М. М.* Басейновый підхід до управління природокористуванням / М. М. Паламарчук, Н. Б. Загорчевна // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія : науковий збірник / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. Географічний ф-т. Кафедра гідрології і гідрохімії. – Київ, 2000. – Т. 1. – С. 196-203.
  14. Рішення Волинської обласної ради від 13.05.2011 № 4/28 “Про внесення змін до Типового договору оренди водних об’єктів місцевого значення, затвердженого рішенням обласної ради від 07.03.2001 № 16/10 зі змінами, внесеними рішеннями обласної ради від 22.12.2005 № 24/13 та від 21.05.2008 № 19/32” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://volynrada.gov.ua/session/4/28>.
  15. *Сиваков Д. О.* Водный кодекс и договоры водопользования / Д. О. Сиваков // Журнал российского права. – 2006. – № 2. – С. 41-49.
  16. *Хаустов Д. В.* Публично-правовые договоры в сфере использования и охраны вод / Д. В. Хаустов // Экологическое право. – 2005. – № 3. – С. 8-14.

Рудень Е. В. Правовое регулирование договорных отношений в сфере использования водных объектов.

В статье рассмотрены виды договорных отношений в сфере использования и охраны водных объектов, новеллы законодательства и проблемы правового регулирования этих отношений.

Ключевые слова: договор, договор аренды водного объекта, бассейновое соглашение, сервитут.

Ruden O. V. The legal regulation of contractual relations in the use of water bodies.

The article describes the types of contractual relationships in the use and protection of water bodies, and novel legal issues of legal regulation of these relations.

Keywords: contract, the lease of a water body, the basin agreement, easement.